

La 'infidelitat' de Ieltsin

'Ivan i els gossos', al Lliure de Gràcia, recull el cas real d'un nen que, amb la caiguda de la perestroika, va viure acollit per animals durant un parell d'anys

L'actor Pol López torna al Teatre Lliure de Gràcia, altra vegada sent l'*alter ego* d'Ivan Mixukov. La dramaturga Hattie Naylor va traslladar a escena el testimoni d'aquest adolescent que, als quatre anys, es va trobar al carrer i va tenir la intuïció de buscar el caliu dels gossos i no dels altres humans, que també omplien estacions de metro i deixalleries. Hi va viure durant dos anys. *Ivan i els gossos* es podrà veure els tres propers divendres, després de la funció de *Blackbird*.

És un cas real, una víctima de la desfeta de la perestroika. La crisi econòmica asiàtica va deixar molta gent al carrer, a finals de segle. No s'havia deixat que la *glasnost* de Gorbaxov arranqués. Boris Ieltsin i, al cap d'un parell d'anys, Vladimir Putin, van encapçalar una reforma econòmica agressiva. És en aquesta conjuntura que els pares de l'Ivan van eliminar de casa tot allò prescindible i ho van deixant a l'altra banda del riu, a la seva sort. Primer van ser els gossos. I després, els fills. L'Ivan, celebra López, va tenir la lucidesa d'agermanar-se amb els gossos i no amb els altres nens que vagaven pel carrer buscant com sobreviure. La infidelitat d'un estat liderat per Ieltsin i Putin contrasta amb la fidelitat dels gossos abandonats.

López, que insisteix que no es tracta pas d'una obra política, sí que hi veu "vibracions" d'avui. La crisi i els desnonaments han situat l'Estat espanyol en un lloc capdavanter de la pobresa a Europa. El panorama de caiguda lliure de l'estat del benestar fa probable arribar a situacions semblants a les descrites a *Ivan i els gossos*: "No ho augu-

ro perquè no ho desitjo. Depèn de la nostra sensibilitat col·lectiva evitar-ho." El teatre, altra vegada, es presenta com un escenari on debatre i prendre compromisos íntims per a la vida de fora de la platea.

Entre animal i humà

L'obra, dirigida per Pau Carrió, presenta un protagonista que es mou per l'instint més animal; "això el fa molt humà", aclareix l'actor. La història, d'una forta emotivitat, l'explica l'Ivan, ja adolescent. És un

personatge que ha agafat una certa distància envers la cultura i la societat. No la raona amb un discurs ben travat, sinó des de la intuïció animal; "no va voler anar amb els nens quan es va trobar sol, perquè cridaven i es pegaven". La capacitat d'aquest nen de superar unes adversitats inimaginables en una còmoda societat occidental (però que també es poden produir en algunes zones deprimides de les grans urbs, per culpa d'una crisi que no té compassió amb els més desfavorits) li atorga un paper reconciliador.

La torna de 'Blackbird'

El cas d'*Ivan i els gossos* actua com a torna de *Blackbird*. Aquesta peça, estrenada la setmana passada demostra una escena cruel, que no té ni un marge de compassió amb els personatges. Es retroben un antic arquitecte que ara s'ha convertit en encarregat d'una fabrica d'ortodòncia, després de complir la condemna per l'abús sexual a una nena de 12 anys que, diu, estimava.

La noia, ara amb 27 anys, també es revela com una víctima. La culpabilitzen, l'assenyalen pel que li va passar. La posada en escena de Lluís Pasqual no admet ni una coma a l'esperança. La llum blanca envaeix tot l'espai. Les interpretacions són desesperades, sense filtres, de gestualitat oberta: reflecteixen la por al record, al dubte de si tot ha estat producte d'un cervell malaltís; de si es pot recaure, 15 anys després. Jordi Bosch i Bea Segura interpreten dos personatges que caminen per la vora de l'abisme. S'estimen i es temen, es creuen i es desconfien. *

Pol... polièdric

Pol López genera emoció des del primer minut a escena. Hi ha la sorpresa d'un nen, la decisió irreflexiva, l'amor per Svetlana, una 'miss' que ell adora com a mare. Hi ha la incapacitat d'entendre què és una trampa, però la intuïció de comprendre la bondat de les actituds a través de la mirada. Hi ha la seva banda de gossos que ell ajuda i de la qual rep suport en moments d'emergència. Hi ha el joc de l'actor amb el públic de transformar una lona de plàstic en cova, guarida, joc entre els seus companys de carrer. L'actor circula per l'orografia d'emocions com un nen que no perd l'esperança, la il·lusió, la generositat, davant d'un món que l'ha desheretat de tot allò que haurien de garantir, per exemple, els Drets Humans. La seva humanitat és més propera a la fidelitat d'un gos que, fins i tot mort, s'introdueix en el cos dels altres, tendre i dur.

CRÍTICA JORDI BORDES

La dramaturgia planteja una realitat artística: els artistes es mouen d'una manera diferent que la resta dels humans, tenen uns interessos diferents que els distància de la resta de la societat. Aquesta pot celebrar el resultat artístic o arraconar i ridiculitzar el que ha volgut ser sincer amb allò que pensa i pel que viu. L'arrencada parla d'una desconfiança que no s'apunta en cap passatge de la coreografia de Roberto Olivan. Hi domina una dansa àgil, dinàmica, oberta, que situa l'acció en el moment en què es troben els diferents artistes. Cadascun té un món dins el seu cap i la creació es multiplica quan aconsegueixen trenar accions i situacions d'un univers a un altre. Com si d'un joc infantil es tractés,

Trobar els companys de viatge

Roberto Olivan convenç amb un exercici de terra que contagia optimisme

l'escenografia de l'habitació del joc recobra molts més colors quan més d'un nen intervé en la decisió i narració d'aquell conte.

Olivan balla per gaudir i també per agradar. Alterna moviments àgils i esgotadors amb altres de més força dramàtica. Com la pila en què s'amunteguen tots cinc ballarins, després d'una cadena de moviments entre circenses i contemporanis. Sense paraules, i amb una emoció dels ballarins que navega mar endins (no interpreten cap personatge al públic, normalment), Olivan encadena diagonals d'equilibris, amb cosos que topen i llisquen, esquena amb esquena. Només ell mateix adopta un paper de *clown* quan intenta fer-se un lloc amb els altres quatre companys ballarins, i ells

E

El teatre, altra vegada, es presenta com un escenari on debatre i prendre compromisos íntims per a la vida de fora de la platea

Teatre